

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül SAKİ

İstanbul Milletvekili

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 2016 yılında eklenen Ek Madde 43 ile çocuk sahibi kamu çalışanlarına, çocuğun ilköğretim çağına kadar olan sürede yarı zamanlı çalışma hakkı tanınmıştır. Ancak bu hakkın uygulamaya geçirilmesine dair mevzuat uzun yıllar yayımlanmamış, bu süreçte birçok kamu çalışanının talebi idareler tarafından henüz yönetmelik olmadığı gerekçesiyle reddedilmiş, bu süreçte başvurucular açtıkları davalarda mahkemelerce haklı bulunmuş, Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK) da başvurucular lehine tavsiye kararları vermiştir.

18 Temmuz 2025 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Devlet Memurlarının Yarı Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik", bu gecikmeli sürecin ardından düzenlemeyi normlar hiyerarşisine uygun hâle getirmiştir. Ancak yönetmelikte yer alan bazı hükümler — örneğin süt izninin tanınmaması, maaş ve sosyal haklarda orantısız kesinti yapılması, bazı kadroların kapsam dışı bırakılması gibi — konular eşitsizlikler yaratmıştır. Örneğin yarı zamanlı çalışmaktan yararlanan memurların maaşlarının ve ödemelerinin yarısını alabilmeleri, ağır ekonomik kriz koşullarında çocuğun bakım masraflarını ve diğer ekonomik yükümlülükler değerlendirildiğinde verilen hakkın kullanımını kısıtlanmasına ve tercih edilmemesine veya bakım emeğini yine kadına yıkan sonuçlara sebep olacaktır. Nitekim tam zamanlı çalışmaktan vazgeçecek olan tarafın kadın olacağı gerçeği açıktır. Üstelik bu hakkı kullanan kadın memurların maaşlarının zaten yarısı kişilik üstüne süt izninin tanınmaması, kadınlar açısından hak kaybına yol açmaktadır. Üstelik kadınların ücretli iş ile bakım emeği arasında bırakılması, devletin ücretsiz kreşi bir kamu hizmeti olarak sağlama sorumluluğunu yerine getirmemesinin bir sonucudur. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Çocuk Bakımevleri Hakkında Yönetmelik'le düzenlendiği üzere kamu kurumunda kreş açılabilmesi için istihdam edilen memurların 0-6 yaş grubuna

giren en az 50 çocuğu bulunması şartı birçok iş yerinde kreş açılmaması sonucu doğurmaktadır. Ayrıca Yönetmelikte yer alan “yarım zamanlı çalışma hakkında yararlanamayacak kadro ünvanları” sınırlaması dolayısıyla şube müdürü ile dengi ve üstü yönetici unvanlı kadrolarda görev yapan memurlar ile yurt dışı teşkilatında görev yapan memurlar yarım zamanlı çalışma hakkında yararlanamayacaktır. Bu düzenlemenin özellikle kadın memurların görevde yükselmesi üzerinde olumsuz etkileri olacağı düşünülmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2020 yılından bugüne kadar yarı zamanlı çalışma hakkında yararlanmak için başvuran kadın ve erkek kamu görevlisi sayısı kaçtır? Bu başvurulardan kaç olumlu, kaç olumsuz sonuçlandırılmıştır?
2. Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından, yarı zamanlı çalışma hakkının kullanımına ilişkin Bakanlığınıza yöneltilmiş kaç tavsiye kararı bulunmaktadır? Bu tavsiyelerin kaç uygulanmıştır?
3. Yönetmelikte, yarı zamanlı çalışmaya geçince süt izni ayrı olarak tanınmamış, ücretler yarıya indirilmiş; bu uygulamalar Anayasa'daki eşitlik, sosyal güvenlik ve çalışma hakkı ile bağdaşmakta mıdır? Bu düzenlemenin gözden geçirilmesi planlanmakta mıdır?
4. Hakkın devredilemez olduğu düzenlenmesine rağmen, uygulamada sadece ebeveynlerden birinin kullanabildiği ya da kurumsal takdirle sınırlandığı örnekler söz konusudur. Bu uygulamaların hukuki dayanağı nedir?
5. Yönetmelikte "kamu hizmetinin aksamaması gereken görevlerde çalışanlar"ın kapsam dışında bırakılacağı belirtilmiştir. Bu pozisyonlar hangi ölçütlere göre belirlenmiştir? Bu uygulama keyfiliğe açık değil midir?
6. Yönetmelikte “yarım zamanlı çalışma hakkında yararlanamayacak kadro ünvanları” sınırlaması dolayısıyla yönetici konumundaki memurların bu haktan faydalanamayacağı düşünüldüğünde; uygulamadan faydalanacak kadınların görevde yükselme imkanları yönünden doğan riskler hakkında çalışmanız bulunmakta mıdır?
7. Yarı zamanlı çalışmaya geçen kamu çalışanlarının ücret ve sosyal haklarında kesinti yapılmaksızın esneklik sağlanması yönünde bir yasal düzenleme gündeminizde midir?
8. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Çocuk Bakımevleri Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapılarak tüm kamu kurumu iş yerlerine kreş açılması planlanmakta mıdır?